



Te Peretitenira'a No Porinetia farani

PIHA PUTURA'A PARAU 'API Monire 5 nō novema 2018

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

Tauraa i te hoho'a o te faanahoraa fenua o te oire o Moorea

Ua haamana te Apoorahau i te tauraa o te faanahoraa hoho'a fenua o te oire o Moorea, ua haamanahia na te PGA a Moorea i te matahiti 2013 ra o tei faataa na i te mau tuhaa fenua faaherehere e te mau tuhaa fenua no te mau 'opuaraa i te pae o te faahoturaa. Ua 'ôpua na ho'i te tuhaa oire o Haapiti e toro i te hô'ê arati'a no te mau pūhaparaa. Na roto i te aitauraa parau e te mau fatu fenua, ua faaoti te oire e tau i te vahi tororaa purumu no te haamana i te 'opereraa fenua a te mau fatu o tauâ vâhi ra. No reira ua tau i te faanahoraa no terâ fenua ia-au i te aniraa a te oire.

Te piti e iriti ato'a i te 'opuaraa tei tapurahia i roto i te pu'e parau mana : o te paturaa i te haapahu rapaauraa pape 'ino i Paopao. Ai râ te mau te mau faa-au-raa e te mau fatu fenua i 'afaro e ia -au i te faaueraa mana ua topa ia te reira 'opuaraa a te oire, aita atu e rave'a ta te Hau o te 'âpaparaa i te râ fenua ei vâhi faati'araa fare no te taata.

Te 10raa o te tuâtataparaa parau na to te Ao nei, no te mau raurii tupu noa, ei raau ma'i

I Porinetia nei ua rau te huru o te natura ora i ni'a i te fenua e i roto i te tai o te ti'a roa 'ia pâruru, 'ia faahereherehia e 'ia haafauaahia.

E tupu te rururaa a to te Ao nei, e tupatapapa nei i te rauraa o te râaurii tupu noa e o te faa'ohipahia ei râau ma'i, râau faano'ano'a e te râau taurumi, i te mônirê 19 e tae i te 23 no novema 2018, i te fare hâpiiraa tuati hôterâ i Outumaoro o te faanahohia mai e te taatiraa « Tahiti Faahotu » e te hâpiiraa teitei a Porinetia. Turuhia e te Fenua e te Hau nui.

O te 10raa teie o te rururaa o te haaputupu mai i te mau taotr mâ'imi, taote râau ma'i, te mau fatu taiete, te feiâ faa'apu, te mau tahu'a râau tahiti e te mau 'aivânaa e rave rau, o râtou te faa'ohipa nei i te rauraa o te râau tupu noa no te hâmani i te faano'ano'a, te râau ma'i e te râau taurumi e tupu noa nei i roto i te mau fenua no te ara moana.

E pae tumu parau e 'aua haati i teie fâreireira ;
° te natura ora o te mau motu ;

- ° te mau peu e te hiro'a tumu ;
- ° te râau tupu noa e tona maita'i ;
- ° te râau tupu e te 'ihianohaa ;
- ° Te 'imiraa faufaa natura fenua e natura moana e te faatureraa.

E -âmui mai hô'ê hanere aivanaa no te mau fenua Farani i te ara moana, to Farani, Europa, na reira to Fiti, Vaihi e Tâpône.

E tupu ato'a te fâreireira i rotopu 'ia râtou e te to tatou mau tahu'a râau Maohi i roto i te 'âua o te Apooraa rahi.

E faaineine ato'ahia te hô'ê oire iti i roto i te 'âua o te hâpiiraa tuati hôterâ no te huiraatira, tei reira paha te hô'ê o te mau toro'a e maiha mai no teie mau tau i muri nei i te pae o te tôro'a faa'apu râau Maohi, rahu mâa, hâmani mire taurumi etv...

Na roto i tei mau 'aitauiraa 'ite a te mau 'aivanaa e faufaahia te mau fenua Farani i te ara moana e ô ato'a atu ai o Porinetia i roto i te 'âpaparaa o te mau fenua tuiroo i te pae o te haafaufaraa i te mau râau natura na roto i te mâ'imiraa teitei e te 'ihianohaa, ia-au i te mana'o faaherehere, aupuru i te arutaimareva e te 'ite tupuna, te reira no te maita'i o te taata Maohi e te mau taamotu.

Te mau faito uira manuanu o te mau pou haapûroro a te mau taiete niuniu.

I roto i te ture fenua i mana i te matahiti ma'iri, ei faaueraa mana na te Apooraa rahi a Porinetia no te pâruru i te huiraatira i mua i te manuanu uira o te mau haapurorora niuniu parauparau. O te haapâpû ra i te 'ôti'a e tupu ai te fifi i ni'a i te tino taata tei roto ia 'ô ia i te mau mana tî'aau a te Hau fenua.

Ua faaoti te Apooraa hau e haamau i te tarena hi'opo'araa i te tâato'araa o te mau pou haapûrorora i Porinetia nei. Na te hô'ê taiete Farani e rave mai i terâ tapura 'ohipa ia-au i te parau faa-au i ravehia i 2017 ra no te roaraa e 5 matahiti. Na te Faatereraa fenua e faaue i te mau vâhi rû e ti'a ia ravehia mai te mau fare e fârii nei i te mau tamarii e i te aanoraa 100 metera haati i te pou.

Te haapâpûraa i te ori tahiti e peu tumu na te Maohi

Ua hôro'a te Apooraa hau i te parau faati'a ia tere te hô'ê tomite taa'ê i Pari, i te 23 no novema, no te tapura i te « *ori tahiti ei peu tumu na Tahiti e te mau motu totaiete* » i roto i te 'apaparaa o te mau peu tumu a te mau nunaa o te Ao nei.

Na teie tomite tere e ta'ita'i atu ia Porinetia i mua i te tomite rahi, no te tâtara i te mau tumu rahi e hinaaro ai tatou 'ia pâruruhia te ori tahi, i naha i teie mahana 'ua 'itehia te parareraa rahi o te 'ori tahiti na te Ao nei.

Mai te peu e fâriihia teie 'opuaraa, o te va'uraa ia o te parau pâruru te ô i roto i te mau peu faaherehere e o te tuuhia atu i roto i te rima o te Peretiteni o te Hau farani e nâna e ta'ita'i

atu i mua i te aro o te UNESCO i mâti 2019. Ti'aturi rahi tō te Faatereraahau i te manuia o teie aniraa o te nâ rotohia atu i te Peretiteni Macron

Tauturu moni na te mau taatiraa ta'ere e atu'atu natura

Ua fârii te Apooraaahau e hôro'a i te tauturu moni na te mau taatiraa Ta'ere e Atu'atu natura :

- 106 000 na te taatiraa « Moz canyoning adventure » e pâruru nei i te natura o te anavai 'ôpunohu e Moorea ;
- 200 000 na Tahiti Héritage no te faananea i tana itenati ;
- 500 000 na Harrison Smith no te faatupu i tâna itenati ;
- 450 000 na OMJS Teva i Uta no te 'ohiraa pehu horohoro ;
- 990 000 na Paepae no te ora no te toro i te 'ê'a mâta'ita'i i raro i te tairoto no Punaauia ;
- 200 000 na te Scout et guides no te faanaho i te vâhi tâ râtou puhaparaa i Mataiea ;
- 500 000 na Tamarii Pointe des Pecheurs no tâna târena haapiiraa i te arutaimareva ;
- 210 000 na Te hono o taura i mua no te tâmâraa i te oire o Tefarerii e te ôo'â o Fare ;
- 360 000 na Te Mana o te Moana e 'atu'atu nei i te mau honu i Moorea ;
- 250 000 na Te rima ora no Maeva no te tâmâ i te oire o Maeva ;
- 475 000 na te Tu'ana no Mahina no te 'atu'atu i te mau 'ê'a i te faa o Tuauru ;
- 285 000 na Team Jeunesse de Parea no te 'ohiraa hâ'iriiri i Parea Huahine ;
- 320 000 na Tiamao Ravaai no te 'ohiraa hâ'iriiri i te tairoto o Tiamao i Papara ;
- 3 356 100 na Brigade verte no te mau târena ohiraa hâ'iriiri i Tahiti,
- 2 000 000 na Couleurs Caraibes Tahiti no tâna heiva mâtâmua roa e tupu i te mahana 1 e tae i te 4 no novema nei ;
- 1 900 000 na Ori Tahiti Nui no te tata'uraa e tupu i te 24 e 25 no novema, e 'âmui mai te feiâ 'ori no te Ao nei ;
- 1 000 000 na Tamarii Vaipua Ma no te tere i firipino ;
- 1 500 000 na Manahau no te faaineine i te heiva Ta'ere e tupu i titema nei.

Ture fenua no te 'iritiraa toto

Ua horo'a te Faatereraahau i te hô'ê 'opuaraa ture i roto i te Apooraa rahi e nâna e hi'opo'a mai i te 'opuaraa ture fenua no te mau 'iritiraa toto. Ia_au i te mau arata'iraa no teie tau ua tahito ia te ture 'iritiraa toto a Porinetia.

I roto i te ture 'âpî, na te pû 'iritiraa toto o te fare ma'i a Porinetia te hopoi'a, no te 'iriti, no te 'ôpere, no te haaputu i te toto.

E haamau hia tei ture fenua ma te faatura i te huru o te Maohi, e faa'ohie ato'a 'ô ia i te mau 'opereraa toto ia-au i te purara o to tatou mau motu. Ua 'aifaito teie ture e te mau ture i Europa e na te Ao nei, ua haamana mai te Apooraa o te Ea o Porinetia i teie 'opuaraa ture i te 21 no atete 2018.

Tauturu moni na te taatiraa « Un don de vie »

Ua fârii te Apoorahau e horo'a i te tauturu na te taatiraa « Un don de vie » i ni'a i te faito 500 000 toata no tâna mau 'opuaraa e faaitoito i te mau horo'araa mero taata e na tâna faanahoraa faa'eta'eta tino i rave mai i te 19 e tae i te 21 ra no atopa.

Na Hinamoeanau Burns i haamau mai i teie taatiraa, i te 17 no atopa nei, no te faafârii i te nunaa i te peu horo'a i te mero no te faaora i te taata ma'i.

-0-0-0-0-0-